

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0407U003593

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-09-2007

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шумейкіна Алла Володимирівна

2. Shumeykina Alla

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-09-2007

Спеціальність за освітою: 7.010103

Місце роботи здобувача: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 26. 053. 04

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.47

Тема дисертації:

1. Багатозначність дієслів конкретної фізичної дії в сучасній українській літературній мові
2. The polysemy of the concrete physical action verbs in the modern Ukrainian literary language

Реферат:

1. У дисертації досліджено багатозначність дієслів конкретної фізичної дії в сучасній українській літературній мові. Семантичний і функціональний аспекти полісемії багатозначних дієслів конкретної фізичної дії з'ясовано на матеріалі дієслів, що належать до трьох лексико-семантичних груп - створення, зруйнування і пошкодження, які було класифікаційно поділено на відповідні мікрогрупи. У першому розділі дисертаційної роботи розглянуто теоретичні засади лексичної полісемії, проаналізовано організацію семантичної структури полісемантими, з'ясовано сутність понять "лексема", "семема", "сема", визначено та описано, крім узуальних, периферійні типи значень: архаїчні, сленгові та оказіональні значення. У другому розділі дисертації досліджено семантичну структуру багатозначних дієслів конкретної фізичної дії з первинною семантикою створення об'єкта, з'ясовано специфіку формування дієслівних семантичних дериватів, розглянуто умови та механізми появи нових значень у дієслів конкретної фізичної дії з семантикою створення об'єкта. У третьому розділі дисертаційної роботи здійснено аналіз вторинних лексико-

семантичних варіантів, яких набули дієслова конкретної фізичної дії з первинною семантикою зруйнування і пошкодження об'єкта, проаналізовано мотивацію кожної семеми. 2. В дисертації досліджена багатозначність глаголів конкретного фізичного дійства в сучасному українському літературному мові. Семантичний і функціональний аспекти полісемії багатозначних глаголів конкретного фізичного дійства досліджені на матеріалі глаголів трьох лексико-семантичних груп - створення, руйнування і деформації, які були класифіковані на мікрогрупи. В першому розділі дисертації розкриті теоретичні основи лексическої полісемії, досліджена організація семантичної структури полісемантики, визначена сутність понять "лексема", "семема", "сема", описані, крім загальних, периферійні типи значень: окказіональні, архаїчні і сленгові семантичні деривати. Во другому розділі дисертації досліджена семантична структура багатозначних глаголів конкретного фізичного дійства лексико-семантичної групи створення об'єкта, визначена специфіка формування глагольних лексико-семантичних варіантів, розкриті умови і механізми появи нових значень у глаголів конкретного фізичного дійства з семантикою створення об'єкта. В третьому розділі дисертаційної роботи досліджена парадигма значень глаголів конкретного фізичного дійства лексико-семантичних груп руйнування і деформації об'єкта, проаналізована мотивація кожного значення.

2. The thesis presents a scientific investigation of the polysemy of the concrete physical action verbs in the modern Ukrainian literary language. The semantic and functional aspects of the multivalued concrete physical action verbs are investigated on the material of three lexico-semantic groups of verbs with the primary meanings "to build", "to destroy" and "to deform" which have been transformed into the appropriate microgroups. The first part of the research work reviews the theoretical principles of lexical polysemy and specific character of semantic organization of a word, the essence of the notions "lexeme", "sememe", "seme", and the types of the meanings including usual generally known meanings and peripheral meanings such as the archaic ones, the slangy ones and the occasionalisms. The second part of the dissertation focuses upon the valency and semantic structure of the concrete physical action verbs which have the primary meaning "to build something". The concluding part of the research work presents the analysis of the secondary lexico-semantic variants attaining by the concrete physical action verbs which have the primary meanings "to destroy" and "to deform something".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грищенко Арнольд Панасович

2. Hryshchenko Arnold

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степаненко Микола Іванович

2. Степаненко Микола Іванович

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алтицева Леся Юріївна

2. Алтицева Леся Юріївна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Плющ Марія Яківна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Плющ Марія Яківна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.